

KOMMUNLEDNINGSKONTOR KLK

Utredningsenheten

Lena Lindegren

Utbildningsdepartementet

u.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande från Täby kommun om Betänkandet (SOU 2020:66) Samverkande krafter – för stärkt kvalitet och likvärdighet inom komvux för elever med svenska som andraspråk (U2020/06271)

Sammanfattning

Täby kommun menar att det inte framgår av utredningen att kommunen får kompensation för de faktiska kostnader som skulle uppstå om förslagen som rör det kommunala språkansvaret och en obligatorisk litteracitetskartläggning blir verklighet. Det är kommunens uppfattning att utredningens förslag inte är förenliga med den kommunala finansieringsprincipen. Enligt Täby kommun hade det varit att föredra om utredningen slagit fast att kommunerna kommer att få full ersättning för de faktiska kostnader som förslagen genererar.

Täby kommun delar dock i stort den problembild som utredningen presenterar i sitt betänkande, och instämmer i att det krävs åtgärder för att fler sfi-elever ska kunna erbjudas en utbildning av god kvalitet som motsvarar elevernas behov och förutsättningar. Därutöver behövs genomströmningen inom sfi förbättras och övergången till och kombinationer med annan utbildning underlättas. Denna problembild är också något som kommunen redan har vidtagit lokala åtgärder för att lösa och några av arbetssätten är redan implementerade inom vuxenutbildningen i Täby. Exempelvis bedriver kommunen kombinationsutbildningar så att språk och yrkesutbildningen integreras, istället för separata spår, genom ett tvålärarskap för att säkerställa ökad måluppfyllelse och genomströmning.

Kommunalt språkansvar (KSA)

Täby kommun delar inte utredningens förslag om att varje huvudman ska inrätta en så kallad KSA-funktion som innebär nya administrativa arbetsuppgifter och därmed ökade kostnader. Utredningen uppger att detta är en funktion som medför nya uppgifter för kommunerna och att de ska få viss tilldelning av medel för uppbyggandet av verksamheten under tre år. I utredningen föreslås även att kommunerna inom ramen för budgetprocessen ska tillföras vissa medel för personella resurser. Täby kommun menar att det inte framgår av utredningen att kommunen får kompensation för de faktiska kostnader som skulle uppstå om förslaget blir verklighet. Kommuns uppfattning är att utredningens förslag kring ersättningsmodeller för KSA-funktionen inte är förenlig med den kommunala finansieringsprincipen. Det hade varit att föredra om utredningen istället hade klargjort att kommunerna kommer att få ersättning för de faktiska kostnader som förslaget genererar.

Täby kommun har i övrigt inga synpunkter på ett förslag som på många sätt redan överensstämmer med kommunens eget arbete där varje person som omfattas av åtgärd inom området också har en individuellt utformad utvecklingsplan. Förslaget sätter tydliga ramar för både elever och utbildningsanordnare och fyra år är en rimlig tid.

Obligatorisk litteracitetskartläggning¹

Täby kommun invänder även mot finansieringen av förslaget om införandet av en obligatorisk litteracitetskartläggning. Precis som med KSA så famgår det inte av utredningen att kommunen får kompensation för de kostnader som skulle uppstå om förslaget blir verklighet. Kommunen menar även här att detta inte är i enlighet med den kommunala finansieringsprincipen och att det hade varit att föredra om utredningen istället hade klargjort att kommunerna kommer att få ersättning för de kostnader som förslaget genererar.

Täby kommun kan dock se att det finns fördelar med förslaget i sig där en noggrann kartläggning av elevers litteracitet är en förutsättning för att elevernas erfarenheter och kunskaper ska synliggöras och kunna tillvaratas. Kartläggningen är också en förutsättning för en korrekt nivåplacering i sfi. Täby kommun genomför redan en sådan kartläggning av elevernas erfarenheter och kunskaper.

Styrning och ansvarsfördelning

Täby kommun är positiv till utredningens förslag kring ansvar och styrning. Det är bra om det tas fram stödmaterial för offentlig upphandling på vuxenutbildningens område och även allmänna råd för systematiskt kvalitetsarbete med fokus på kommunal vuxenutbildning.

Det är också positivt om Statistikmyndigheten SCB ändrar instruktionerna till uppgiftsinsamlingen för räkenskapssammandraget med uppgifter som är aktuella och relevanta för kommunal vuxenutbildning, särskilt gällande sfi. Det är vidare ett bra förslag att prioritera åtgärder som gör att Skolverket har adekvat underlag för att fatta beslut om hur myndigheten kan stödja huvudmännen i att utveckla avbrottshanteringen som en del av det systematiska kvalitetsarbetet.

Verksamhetspoäng

Täby kommun står bakom förslaget om en fastställd kurstid baserad på verksamhetspoäng. Utredningen föreslår att ett system med fastställda kurstider för respektive kurs och per studieväg införs i sfi. Kurstiderna ska anges i form av verksamhetspoäng (vp) enligt samma system som för övriga komvux, det vill säga 20 vp/vecka motsvarar heltid och 800 vp utgör måttet för en helårsplats. Täby kommun delar utredningens uppfattning om att ett sådant

¹ Kartläggning av den nyanlända vuxna elevens litteracitetserfarenheter på det starkaste språket som underlag för planering av undervisningen. Av engelska literacy, läs- och skrivkunnighet. Begreppet litteracitet inkluderar, förutom läs- och skrivaktiviteter, också berättande, symboler och bilder.

förslag leder till ökade incitament för lärare och rektorer att ge elever det stöd som behövs för att klara kursen på utsatt tid snarare än att enbart förlänga studietiden.

Kompetens

Täby kommun delar utredningens bild av det krävs åtgärder för en ökad kompetens för de lärare som undervisar inom sfi och sfi i kombination med annan utbildning och delar bilden av att det här finns mycket stora behov av kompetensutveckling. Över hälften av tjänstgörande sfi-lärare har inga högskolepoäng i svenska som andraspråk.